

Ocena jury zawodów

Rodzaj pytania	Pytanie opisowe (0–25 pkt)	Zadanie z analizy finansowej (0–15 pkt)	Pytania testowe (0–60 pkt)	Razem	nr zawodnika
Ocena					

■ ■ ■ XXIX OLIMPIADA WIEDZY EKONOMICZNEJ ■ ■ ■

Rok szkolny 2015/2016
Zawody II stopnia (okręgowe)

Zestaw nr

I. Pytanie opisowe o charakterze ogólnym (0–25 pkt)

Scharakteryzuj główne modele polityki społecznej na świecie. Na przykładzie wybranych krajów przedstaw, jaki wpływ na wzrost gospodarczy i rozwarstwienie dochodowe ma realizowany model polityki społecznej.

Przykładowy schemat odpowiedzi:

Część teoretyczna (0–15 pkt)

1. Państwo i rynek wobec problemów społecznych
2. Polityka społeczna – definicja i uzasadnienie
3. Zakres przedmiotowy polityki społecznej
4. Kryteria wyodrębniania modeli polityki społecznej:
 - a) sposoby i zakres ochrony najuboższych
 - b) poziom i jakość dóbr i usług dostarczanych przez państwo
 - c) kryteria dostępu do świadczeń polityki społecznej
 - d) ochrona pracowników i bezrobotnych
 - e) sposoby finansowania działań z zakresu polityki społecznej
5. Omówienie wybranych modeli polityki społecznej na świecie

Część praktyczna (0–10 pkt)

1. Modele polityki społecznej a poziom rozwarstwienia dochodowego
2. Zróżnicowanie dochodowe i polityka społeczna jako bodźce oddziałujące na wzrost gospodarczy – studium wybranych krajów
3. Możliwości i bariery wykorzystania polityki społecznej przez kraje słabo rozwinięte

II. Zadanie z analizy finansowej (0–15 pkt)

W związku z dynamicznym rozwojem firmy menedżerowie spółki rozważają alternatywne sposoby sfinansowania działalności operacyjnej w II i III kwartale 2016 r. Dla uproszczenia obliczeń przyjmij, że miesiąc ma 30 dni, a rok 360 dni.

- 1) Pierwszym z rozpatrywanych wariantów jest zaciągnięcie kredytu bankowego na kwotę 4 mln zł na 6 miesięcy. Zgodnie z ofertą złożoną przez bank obsługujący firmę kredyt oprocentowany będzie na 9% w skali roku, a prowizja w wysokości 2% obniża wypłaconą kwotę w momencie zaciągnięcia kredytu. Odsetki płatne są na koniec okresu wraz ze spłatą kredytu. Oblicz koszty zaciągnięcia kredytu, które będzie musiała ponieść firma (2 pkt), i efektywną roczną stopę oprocentowania kredytu z uwzględnieniem prowizji (3 pkt).

Prowizja: 80 000 zł ($4\,000\,000\text{ zł} \times 0,02$)

Odsetki: 180 000 zł ($4\,000\,000\text{ zł} \times 0,09 \times 6\text{ m-cy} \times 30\text{ dni} / 360$)

Łączne koszty kredytu (prowizja + odsetki) wynoszą 260 000 zł

Efektywna roczna stopa oprocentowania (r_{ef}) wynosi 13,71% ($3\,920\,000 = 4\,180\,000 / (1 + r_{ef})^{0,5}$)

- 2) Menedżerowie spółki poprosili też SKOK o kontrofertę kredytu o identycznych parametrach jak w pkt 1. Roczne oprocentowanie tego kredytu to 10%, przy czym odsetki są naliczane za cały okres kredytowania w momencie uruchomienia kredytu i pomniejszają wypłacony kapitał. SKOK nie pobiera prowizji za udzielenie kredytu, lecz jedynie zryczałtowaną opłatę przygotowawczą w kwocie 50 tys. zł, o którą również pomniejszana jest udostępniona kwota kredytu. O jaką kwotę kredytu musi zawnioskować spółka, aby otrzymać 4 mln zł? (2 pkt)

Spółka powinna zawnioskować o kredyt na kwotę 4 263 157, 89 zł

$4\,000\,000\text{ zł} = (\text{kwota_wnioskowana} - (\text{kwota_wnioskowana} \times 0,1 \times 6\text{ m-cy} \times 30\text{ dni} / 360) - 50\,000\text{ zł})$

- 3) Innym rozważanym wariantem jest zdyskontowanie w banku posiadanych weksli obcych, które opiewają na kwotę 3,75 mln zł (ich termin wykupu wynosi 150 dni). Stopa dyskonta obowiązująca w banku obsługującym firmę to 6% (w skali roku). Jaką kwotę uzyskałaby firma, gdyby zdyskontowała te weksle na 90 dni przed wykupem? (3 pkt)

Kwota uzyskana przez firmę z dyskonta weksli wyniosłaby 3 693 750 zł

$3\,750\,000\text{ zł} \times (1 - 0,06 \times 90\text{ dni} / 360)$

- 4) Kolejnym możliwym rozwiązaniem jest zawarcie umowy faktoringowej – w chwili przedłożenia faktur (kwota 4,5 mln zł z terminem płatności 90 dni) i cesji wierzytelności faktor wypłaca 80% wartości wierzytelności oraz nalicza tytułem prowizji 1% wypłaconej kwoty. Pozostała część faktur wypłacana jest w dniu otrzymania zapłaty od dłużnika. Za okres kredytowania naliczane są odsetki w wysokości 8% w skali roku. Oblicz kwotowo i procentowo koszt faktoringu. (2 pkt)

Kwota wypłacona przez faktora: 3 600 000 zł ($4\,500\,000\text{ zł} \times 80\%$)

Prowizja faktora: 36 000 zł ($3\,600\,000\text{ zł} \times 0,01$)

Odsetki za okres kredytowania: 72 000 zł ($3\,600\,000\text{ zł} \times 0,08 \times 90\text{ dni} / 360$)

Koszty faktoringu wyniosą 108 000 zł, czyli dla 90-dniowego okresu 3% ($108\,000\text{ zł} / 3\,600\,000\text{ zł}$).

- 5) Ostatnim sposobem zwiększenia płynności firmy jest zaproponowanie kontrahentom skonta w wysokości 2% za płatność gotówkową w momencie odbioru towaru. Wstępne rozmowy z odbiorcami wskazują, że byliby oni skłonni regulować od razu faktury (zamiast korzystać z 60-dniowego kredytu kupieckiego). Czy to rozwiązanie byłoby korzystniejsze dla spółki niż skorzystanie z faktoringu przedstawionego w podpunkcie 4? Do porównania wykorzystaj efektywną stopę procentową. Przedstaw odpowiednie obliczenia. (3 pkt)

Koszty skonta wyniosą 2,04% [$0,02 / (1 - 0,02)$] $\times 100\%$

Efektywne koszty skonta w skali roku wyniosą 12,89% [$(1 + (0,02/1 - 0,02))^{360/60} - 1$] $\times 100\%$

Efektywne koszty faktoringu (z ppkt 4 zadania) w skali roku wyniosą 12,55% ($3\,600\,000\text{ zł} = 3\,708\,000\text{ zł} / (1 + r_{ef})^{0,25}$)

Dla spółki korzystniejszym rozwiązaniem byłoby skorzystanie z faktoringu, ponieważ efektywne koszty tego źródła finansowania byłyby niższe.

III. Pytania testowe – w każdym pytaniu zaznacz [X] przy prawidłowej odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź na pytanie testowe otrzymujesz 2 pkt. Każda zmiana odpowiedzi w pytaniach testowych traktowana jest jako odpowiedź błędna. Odpowiedzi zaznaczone ołówkiem nie są punktowane. (0–60 pkt)

1. Na efektywnym rynku:

- zyski ekonomiczne występują tylko w długim okresie
- każde przedsiębiorstwo osiąga zysk ekonomiczny
- zasoby czynników wytwórczych są nieograniczone
- możliwość osiągnięcia zysku ekonomicznego ma charakter chwilowy

2. Jeśli popyt na dane dobro jest elastyczny, to:

- zmniejszenie ceny zwiększy wartość utargu całkowitego
- konsumenci będą słabo reagować na zmianę ceny dobra
- wartość bezwzględna współczynnika elastyczności mieszanej będzie zawierać się w przedziale (0; 1)
- na pewno rozpatrywane dobro jest dobrem luksusowym

3. W pewnym przedsiębiorstwie produkcja całkowita przy zatrudnieniu pierwszego, drugiego i trzeciego pracownika wynosi odpowiednio 36, 52, 58 jednostek. W tej sytuacji:

- produkt krańcowy wynikający z zatrudnienia drugiego pracownika wynosi 8 jednostek
- produkt przeciętny obliczony przy zatrudnieniu dwóch pracowników wynosi 16 jednostek
- produkt krańcowy związany z zatrudnieniem trzeciego pracownika wynosi 6 jednostek
- produkt całkowity wytworzony przez trzech pracowników wynosi 164 jednostki

4. Jeżeli na pewnym rynku działa jedynie kilka firm, a jedna z nich jest przywódcą cenowym, to w tej sytuacji można oczekiwać, że:

- cena będzie równa kosztowi krańcowemu przywódcy
- cena będzie niższa niż koszty przeciętne naśladowców
- cena będzie wyższa od kosztu krańcowego przywódcy
- utarg krańcowy będzie przekraczać koszty krańcowe przywódcy

5. Społeczny koszt monopolu jest wynikiem tego, że w porównaniu z doskonałą konkurencją następuje przesunięcie:

- całej nadwyżki konsumenta do przedsiębiorstwa będącego monopolistą, przy jednoczesnym zwiększeniu sumy tych nadwyżek
- części nadwyżki konsumenta do przedsiębiorstwa będącego monopolistą, przy jednoczesnym zmniejszeniu sumy tych nadwyżek
- części nadwyżki konsumenta do przedsiębiorstwa będącego monopolistą, przy jednoczesnej niezmięnionej wielkości sumy tych nadwyżek
- całej nadwyżki konsumenta do przedsiębiorstwa będącego monopolistą, przy jednoczesnym zmniejszeniu sumy tych nadwyżek

6. Jeśli wielkość produkcji maleje, to:

- przeciętne koszty całkowite zawsze maleją
- koszty krańcowe na pewno maleją
- koszty krańcowe zawsze rosną
- przeciętne koszty stałe zawsze rosną

7. Przykładem dobra klubowego jest:

- łowisko tuńczyka na wodach międzynarodowych Oceanu Atlantyckiego
- działalność Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego
- spektakl w teatrze
- obowiązkowy przegląd kominiarski w budynku wielorodzinnym

8. Zależność pomiędzy siłą nabywczą pieniądza a poziomem cen jest:

- dodatnia, ale mniej niż proporcjonalna
- dodatnia i wprost proporcjonalna
- zwykle dodatnia, ale w warunkach hiperinflacji może być ujemna
- zawsze ujemna

9. Jeżeli szybkość obiegu pieniądza jest stała, a ilość pieniądza i wartość realnego PKB podwoiła się, to:

- poziom cen również się podwoił
- poziom cen pozostał niezmienny
- ceny spadły
- inflacja zwiększyła się dwukrotnie

10. Która z niżej wymienionych funkcji nie jest funkcją pieniądza?

- środek wymiany
- miernik wartości
- środek okazywania bogactwa
- środek płatniczy

11. Populacja pewnego europejskiego kraju liczy 25 mln ludzi w wieku produkcyjnym. Jeśli aktywnych ekonomicznie jest 20 mln ludzi, a liczba bezrobotnych to 1,6 mln osób, to:

- stopa bezrobocia równa jest 6,4%
- stopa bezrobocia równa jest 7,4%
- stopa bezrobocia równa jest 8,0%
- stopa bezrobocia równa jest 8,7%

12. Luzowanie ilościowe (*quantitative easing*) w strefie euro polega na:

- zakupie przez Europejski Bank Centralny długoterminowych obligacji państwowych
- sprzedaży długoterminowych obligacji państwowych w celu obniżenia długoterminowych stóp procentowych
- sprzedaży przez rządy krajów europejskich długoterminowych obligacji państwowych
- zakupie długoterminowych obligacji państwowych w celu podwyższenia długoterminowych stóp procentowych

13. Naturalna stopa bezrobocia:

- wzrasta wraz ze zwiększaniem wysokości zasiłków dla bezrobotnych
- zmniejsza się wraz ze zwiększeniem płacy minimalnej w gospodarce
- zależy jedynie od siły związków zawodowych w danej gospodarce
- podlega wahaniom, ale nie mogą być one spowodowane działalnością państwa

14. Mnożnik podatkowy jest mniejszy niż mnożnik wydatków rządowych, ponieważ:

- występuje efekt wypierania
- gospodarstwa domowe oszczędzają część pieniędzy
- w gospodarce występuje bezrobocie
- część wydatków rządowych ma charakter inwestycyjny

15. Jeżeli wielkość popytu na pieniądź przekracza rozmiary jego podaży, to podmioty będą:

- sprzedawać obligacje, a stopy procentowe wzrosną
- sprzedawać obligacje, a stopy procentowe spadną
- kupować obligacje, a stopy procentowe wzrosną
- kupować obligacje, a stopy procentowe spadną

16. Ile lat wynosi kadencja prezesa NBP?

- 5
- 6
- 7
- 8

17. Warunkowa forma płatności polegająca na pobraniu przez bank sprzedawcy, na warunkach określonych przez niego, określonej należności w zamian za wydanie wskazanemu podmiotowi (odbiorcy) dokumentów handlowych to:

- akredytywa
- weksel
- czek gotówkowy
- inkaso

18. Lena, księgowa w zakładzie produkcji czekolady, po stronie „Ma” konta „Należności od odbiorców” wpisała kwotę 1000 zł. Która z poniższych operacji została ujęta w ten sposób w księgach rachunkowych?

- wpływ z tytułu zapłaty za fakturę potwierdzony wyciągiem bankowym
- wystawienie faktury *pro forma*
- wystawienie faktury VAT za sprzedane produkty
- zaksięgowanie ujemnych różnic kursowych

19. Które z poniższych ulg i odliczeń nie występowało w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2015 r. w Polsce?

- z tytułu darowizn na cele pożytku publicznego
- prorodzinna
- na prywatne leczenie
- z tytułu krwiodawstwa

20. Andrzej jest zegarmistrzem i opłaca podatek dochodowy w formie karty podatkowej. Jak zmieni się wysokość płaconego przez Andrzeja podatku dochodowego, jeśli jego przychody w ostatnim miesiącu wzrosły o 10%, a koszty o 8%?

- wzrośnie
- spadnie
- pozostanie bez zmian
- nie da się udzielić odpowiedzi bez informacji o wysokości nominalnych przychodów i kosztów

21. Emitentem obligacji w Polsce nie może być:

- spółka komandytowo-akcyjna
- spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa
- powiat
- spółka jawna

22. Zgodnie z analizą techniczną która z poniższych formacji jest sygnałem do sprzedaży waluty na rynku forex?

- podwójny szczyt
- spodek
- odwrócona głowa i ramiona
- przebicie górnej krawędzi prostokąta

23. Połowa średnich wydatków ogółu gospodarstw domowych to:

- minimum egzystencji
- minimum socjalne
- relatywna granica ubóstwa
- ustawowa granica ubóstwa

24. Kontrakt, w którym wystawca gwarantuje nabywcy możliwość dokonania w przyszłości transakcji sprzedaży instrumentu bazowego wystawcy po cenie ustalonej przez obie strony w chwili zawarcia kontraktu, to:

- warrant
- kontrakt futures
- kontrakt forward
- opcja

25. Współczynnik wypłacalności banku obliczany jest jako:

- iloraz funduszy własnych oraz sumy aktywów i pozycji pozabilansowych z uwzględnieniem wag ryzyka
- stosunek zysków zatrzymanych do wartości portfela kredytowego
- wyrażony w procentach udział zagrożonych ryzykiem aktywów w sumie bilansowej
- relacja aktywów skorygowanych o odpisy z tytułu utraty wartości do sumy kapitałów własnych

26. Która z poniższych reakcji konsumenta uwzględniona jest w modelu AIDA?

- aktywacja
- informacja
- pożądanie
- zamożność

27. Korzystanie z zewnętrznych źródeł produktów i usług, które normalnie są częścią organizacji, nazywane jest:

- offshoring
- outsourcing
- netshoring
- backsourcing

28. Zbieranie w wystandaryzowanych warunkach informacji o wiedzy, umiejętnościach i postawach kandydatów do pracy oraz ocena ich kompetencji podczas obserwacji to:

- assessment centre
- coaching
- karoshi
- total quality management

29. Judyta kieruje działem HR w pewnym banku. Aktualnie przeprowadza rekrutację na stanowisko kasjera. Judyta uznała, że spośród aplikujących na stanowisko najlepszym kandydatem będzie atrakcyjny brunet o zielonych oczach, ponieważ będzie on odpowiednio solidny, dokładny i uczciwy. Z jakim rodzajem zniekształcenia percepcji mamy do czynienia w tym przypadku?

- efektem faworyzowania
- efektem halo
- efektem projekcji
- dysonansem poznawczym

30. Wskaż właściwą kolejność procesu zarządzania strategicznego:

- formułowanie strategii, zdefiniowanie nowych celów, analiza SWOT, realizacja strategii
- ocena aktualnej misji, formułowanie strategii, zdefiniowanie nowych celów, analiza SWOT, realizacja strategii
- ocena aktualnej misji, analiza SWOT, zdefiniowanie nowych celów, formułowanie strategii, realizacja strategii
- analiza SWOT, formułowanie strategii, ocena aktualnej misji, zdefiniowanie nowych celów